

**Besluit van 24 oktober 2017 inzake de eisen voor de opleiding van de
gezondheidszorgpsycholoog en voor de erkenning als opleider en
praktijkopleidingsinstelling, in aanvulling op het Besluit
gezondheidszorgpsycholoog (AMvB)**

(Besluit opleidingseisen Gezondheidszorgpsycholoog)

Het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut,

Gelet op het Besluit gezondheidszorgpsycholoog en de Regeling Gezondheidszorgpsycholoog en
psychotherapie, basisberoep en specialismen;

Gezien de adviezen van de Commissie Registratie en Toezicht, de Federatie van
Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten, de Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde
Psychologen en Psychotherapeuten, het Levensatelier, het Nederlands Instituut van Psychologen,
de Nederlandse Vereniging voor Gezondheidszorgpsychologie en haar specialismen, de Nederlandse
Vereniging voor Psychotherapie, Silver psychologie, de Vereniging Landelijk Overleg Geestelijke
gezondheidszorg Opleidingsinstellingen;

Besluit:

INHOUD

Hoofdstuk A. Algemene bepalingen

Hoofdstuk B. De opleiding

Hoofdstuk C. De erkenningseisen voor hoofdopleiders, praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders

Hoofdstuk D. Slotbepalingen

Toelichting

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

Hoofdstuk A. Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

AMvB:	Besluit gezondheidszorgpsycholoog van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
college:	het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut van de FGzPt;
docent:	degene die verantwoordelijk is voor één of meerdere onderwijsmodulen die deel uitmaken van de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog;
FGzPt:	de vereniging Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten;
fte werkervaring:	voltijdse werkervaring, of het equivalent daarvan in deeltijd;
gezondheidszorgpsycholoog:	degene die is ingeschreven in het register van gezondheidszorgpsychologen, als bedoeld in artikel 3 van de Wet BIG;
hoofdopleider:	degene die binnen een opleidingsinstelling verantwoordelijk is voor de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog en die als zodanig door de registratiecommissie is erkend;
leerarbeidsovereenkomst:	overeenkomst voor de duur van de opleiding tussen de praktijkopleidingsinstelling en de piog omtrent de arbeid die de piog in het kader van diens opleiding in de praktijkopleidingsinstelling verricht;
of:	en/of;
opleiding:	de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog;
opleidingsinstelling	de instelling die een opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog verzorgt en die als zodanig door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is aangewezen;
opleidingsplaats:	een voor de opleiding ingestelde arbeidsplaats binnen een praktijkopleidingsinstelling;
opleidingsregister:	het opleidingsregister voor de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog dat door de registratiecommissie wordt gehouden;
P-opleider:	een voor de opleiding erkende praktijkopleider die (functioneel) eindverantwoordelijk is voor de organisatie en kwaliteit van de praktijkopleidingstrajecten van meerdere psychologische BIG-opleidingen;
piog:	psycholoog, pedagoog of geestelijk gezondheidskundige in opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog;
praktijkopleider:	degene die verantwoordelijk is voor de praktijkcomponent van de opleiding van een of meerdere piogs, met inbegrip van eventuele werkbegeleiding, en die als zodanig is erkend door de hoofdopleider;
praktijkopleiding:	het gedeelte van de opleiding dat gevolgd wordt binnen een erkende praktijkopleidingsinstelling;

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

praktijkopleidingsinstelling:	praktijkinstelling die het praktijkgedeelte van de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog verzorgt;
Regeling:	de Regeling Gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut, basisberoepen en specialismen, vastgesteld door het Bestuur van de FGzPt;
registratiecommissie:	Commissie Registratie en Toezicht van de FGzPt
supervisant:	degene die supervisie ontvangt;
supervisie:	het methodisch analyseren en evalueren van de door de piog verrichte werkzaamheden en het reflecteren op het professioneel functioneren van de supervisant en de ontwikkeling daarvan;
supervisor:	degene die supervisie geeft;
werkbegeleider:	degene die werkbegeleiding verzorgt;
werkbegeleiding:	de begeleiding van en het toezicht op het werk van de piog bij de uitvoering van diens werkzaamheden;
Wet BIG:	de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg;

A.2. Aanvullende bepalingen

1. Dit besluit bevat aanvullende bepalingen op de AMvB en de Regeling.
2. Voor erkenning van de beroepskwalificatie van gezondheidszorgpsycholoog komt in aanmerking de piog die zowel bij de start van diens opleiding als daarna gedurende de gehele opleiding ingeschreven is geweest in het opleidingsregister.

Hoofdstuk B. De opleiding

B.1. Competenties

De opleiding wordt uitgevoerd overeenkomstig de AMvB, dit besluit en het landelijk opleidingsplan en is gericht op het bereiken van de volgende competenties:

1. Ten aanzien van het competentiegebied psychologisch handelen:
  - a. De gezondheidszorgpsycholoog betreft in het psychologisch handelen kennis van (ontwikkelings)psychopathologie, neuropsychologie, cognitieve theorieën, psychodynamische theorieën, experiëntiële theorieën, groepsdynamica en systeemtheorieën, en basale kennis over psychofarmacologie.
  - b. De gezondheidszorgpsycholoog betreft kennis van de wisselwerking tussen sociale, lichamelijke en psychische aspecten van gezondheid en ziekte – mede vanuit een ontwikkelingsperspectief (inclusief levenscyclus, levensfasen en (gezins)fasenovergangen) – waar nodig en mogelijk in het psychologisch handelen.
  - c. De gezondheidszorgpsycholoog verricht op gestructureerde wijze (psycho)diagnostisch onderzoek.
  - d. De gezondheidszorgpsycholoog indiceert voor psychologische behandelingen bij de meest voorkomende psychische problemen of stoornissen.
  - e. De gezondheidszorgpsycholoog voert op gestructureerde wijze een behandelproces uit.
  - f. De gezondheidszorgpsycholoog voert op methodische wijze interventies uit bij de meest voorkomende psychische problemen of stoornissen.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

2. Ten aanzien van het competentiegebied Communicatie:
  - a. De gezondheidszorgpsycholoog hanteert communicatievaardigheden, zowel mondeling als schriftelijk.
  - b. De gezondheidszorgpsycholoog bouwt effectieve behandelrelaties met cliënten op en onderhoudt deze.
  - c. De gezondheidszorgpsycholoog betreft de cliënt actief bij de besluitvorming omtrent psychologisch handelen.
3. Ten aanzien van het competentiegebied Samenwerking:
  - a. De gezondheidszorgpsycholoog draagt bij aan effectieve intra- en interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg.
  - b. De gezondheidszorgpsycholoog past samenwerkingsvaardigheden doelgericht toe.
  - c. De gezondheidszorgpsycholoog verwijst doelgericht op basis van een actueel inzicht in en de beschikbaarheid van de expertise van andere zorgverleners.
4. Ten aanzien van het competentiegebied Kennis en wetenschap:
  - a. De gezondheidszorgpsycholoog onderbouwt de zorg op wetenschappelijk verantwoorde wijze.
  - b. De gezondheidszorgpsycholoog bevordert de verbreding van en ontwikkelt de wetenschappelijke vakkennis
  - c. De gezondheidszorgpsycholoog streeft naar optimalisatie van de eigen kennis en kunde, ontwikkelt en onderhoudt een persoonlijk bij- en nascholingsplan.
5. Ten aanzien van het competentiegebied Maatschappelijk handelen:
  - a. De gezondheidszorgpsycholoog bevordert de gezondheid van individuele cliënten en groepen cliënten.
  - b. De gezondheidszorgpsycholoog handelt op grond van wettelijke regelgeving en beroepscode.
  - c. De gezondheidszorgpsycholoog handelt vanuit een maatschappelijk verantwoord bewustzijn.
  - d. De gezondheidszorgpsycholoog is sensitief voor specifieke kenmerken van de cliënt of het cliëntensysteem.
6. Ten aanzien van het competentiegebied Organisatie:
  - a. De gezondheidszorgpsycholoog kent de organisatie en de vanuit het management geformuleerde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
  - b. De gezondheidszorgpsycholoog toont betrokkenheid bij het kwaliteitsbeleid op het niveau van de organisatie.
  - c. De gezondheidszorgpsycholoog draagt zorg voor een verantwoorde besteding van beschikbare middelen binnen de gezondheidszorg.
  - d. De gezondheidszorgpsycholoog maakt zo veel mogelijk gebruik van informatietechnologie voor optimale zorg, en voor bij- en nascholing.
7. Ten aanzien van het competentiegebied Professionaliteit:
  - a. De gezondheidszorgpsycholoog vertoont adequaat persoonlijk en interpersoonlijk professioneel gedrag.
  - b. De gezondheidszorgpsycholoog toont zich zelfbewust.
  - c. De gezondheidszorgpsycholoog kent en neemt zijn verantwoordelijkheid.
  - d. De gezondheidszorgpsycholoog verbetert zijn handelen op basis van nieuwe inzichten en kritische reflectie.

B.2. Bij de opleiding betrokkenen

Bij de opleiding van een piog zijn betrokken een (waarnemend) hoofdopleider en een of meer praktijkopleiders, supervisors, werkbegeleiders en docenten.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

B.3. Supervisor

De supervisor in het kader van de opleiding:

- a. is ten minste drie jaar geregistreerd als gezondheidszorgpsycholoog en heeft ten minste twee jaar fte werkervaring als zodanig;
- b. heeft aantoonbare vakinhoudelijke expertise op het terrein waarop de supervisie betrekking heeft;
- c. heeft aantoonbare competenties op het gebied van supervisie verworven door ervaring of opleiding;
- d. heeft substantiële recente werkervaring in de patiëntenzorg;
- e. is bij voorkeur niet werkzaam binnen hetzelfde team als de piog.

B.4. Supervisie

1. In afwijking van artikel B.3., onder a., kan ten hoogste 50% van de supervisie inzake psychotherapeutische deeltechnieken ook worden gegeven door een psychotherapeut of psychiater met ten minste twee jaar fte werkervaring en aantoonbare ervaring op het betreffende gebied van de psychotherapie.
2. In het opleidingstraject van een piog is sprake van ten minste twee supervisoren, waarbij het aandeel van één supervisor niet meer bedraagt dan 60 uur.
3. De duur van een supervisiesessie als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder b., van de AMvB is afhankelijk van het aantal deelnemers, waarbij geldt:
  - a. in geval van supervisie van een piog is de duur van een sessie 45 minuten;
  - b. in geval van supervisie van twee piogs is de duur van een sessie 1 uur;
  - c. in geval van supervisie van ten hoogste vier piogs is de duur van een sessie 90 minuten.

B.5. Werkbegeleider

De werkbegeleider in het kader van de opleiding:

- a. is ten minste drie jaar geregistreerd als gezondheidszorgpsycholoog en heeft ten minste twee jaar fte werkervaring als zodanig;
- b. heeft aantoonbare competenties op het gebied van begeleiding, verworven door ervaring of opleiding;
- c. is werkzaam in de patiëntenzorg, binnen hetzelfde team als de piog;
- d. is tijdens werktijden van de piog ten minste 50% van de werktijd in de opleiding aanwezig binnen de werkeenheid van de piog om aantoonbaar de begeleidingstaken adequaat te kunnen vervullen en zorgt bij afwezigheid voor adequate vervanging;
- e. heeft zicht op en weet van de inhoudelijke werkzaamheden van de piog en is voor de werkzaamheden van de piog verantwoordelijk.

B.6. Kwaliteit opleiding

1. Binnen de naar leeftijd gedifferentieerde opleiding met de nadruk op de leeftijdsgroep Kinderen en Jeugd dan wel Volwassenen en Ouderen is het levensloopsperspectief aantoonbaar aanwezig in de opleiding en wordt ten minste 30% van de tijd aan cursorisch onderwijs besteed aan de andere leeftijdsgroep.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

2. Met betrekking tot verzuim in het cursorisch deel van de opleiding gelden de volgende voorwaarden:
  - a. de piog is 100% van de opleiding aanwezig;
  - b. in geval van afwezigheid tot 20% in een lesblok wordt een vervangende opdracht gegeven met een tijdsomvang van de gemiste lessen;
  - c. in geval van meer dan 20% afwezigheid in een lesblok wordt het betreffende lesblok opnieuw gevolgd.

Hoofdstuk C. De erkenningseisen voor hoofdopleiders, praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders

C.1. Algemene bepalingen voor de erkenning van hoofdopleiders

1. Erkenning als hoofdopleider wordt op aanvraag van de betreffende instelling verleend door de registratiecommissie.
2. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van stukken waaruit blijkt dat voldaan is aan de in artikel C.2. gestelde eisen en voorwaarden.
3. Erkenning wordt verleend voor onbepaalde tijd. Indien ten tijde van de aanvraag niet volledig wordt voldaan aan de eisen voor erkenning, kan de registratiecommissie besluiten tot voorlopige erkenning. Hieraan kan zij aanvullende voorwaarden verbinden.
4. Een voorlopige erkenning wordt verleend voor een periode van ten hoogste twee jaar, en kan ten hoogste een maal verlengd worden voor een periode van eveneens ten hoogste twee jaar.
5. Ingeval van een voorlopige erkenning kan bepaald worden dat geen nieuwe piog in opleiding wordt genomen, totdat aan de gestelde voorwaarden is voldaan.
6. Bij vertrek van de hoofdopleider wordt binnen een jaar na het vertrek een nieuwe hoofdopleider aangewezen en wordt een aanvraag tot erkenning van de betreffende persoon als hoofdopleider ingediend bij de registratiecommissie.
7. De opleidingsinstelling en de hoofdopleider verplichten zich mee te werken aan een visitatie van de opleiding door of vanwege de registratiecommissie.
8. Indien de registratiecommissie uit informatie van de opleidingsinstelling, uit het rapport van een visitatie, dan wel op andere wijze blijkt dat niet langer voldaan wordt aan de eisen en voorwaarden voor erkenning van de hoofdopleider, kan zij besluiten tot intrekking van de erkenning, dan wel omzetting ervan in een voorlopige erkenning.
9. In het geval van intrekking van de erkenning tracht de registratiecommissie in samenwerking met de overige opleidingsinstellingen voorzieningen te treffen zodat de betreffende piog diens opleiding kan afronden.

C.2. De hoofdopleider en de waarnemend hoofdopleider

1. Om door de registratiecommissie erkend te worden als hoofdopleider voldoet de gezondheidszorgpsycholoog in het kader van de opleiding aan de volgende eisen:
  - a. is ten minste vijf jaar geregistreerd als gezondheidszorgpsycholoog, bij voorkeur tevens als klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog;
  - b. heeft ten minste drie jaar aantoonbare recente ervaring in de psychologische /orthopedagogische praktijk;
  - c. is actief in de uitvoering van de psychologische/orthopedagogische praktijk;

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

- d. is hoogleraar of universitair hoofddocent in de psychologie of orthopedagogiek, met een voor de gezondheidszorgpsychologie relevante leeropdracht;
  - e. beschikt over aantoonbare leidinggevende en didactische kwaliteiten;
  - f. onderschrijft de beroepsethiek voor psychologen/pedagogen.
2. Voor de door de betreffende opleidingsinstelling aan te wijzen waarnemend hoofdopleider gelden de in het eerste lid onder a., b., c., e. en f. genoemde eisen alsmede dat deze bij voorkeur is gepromoveerd.
3. De verantwoordelijkheid van de hoofdopleider voor de inhoud van de opleiding omvat:
  - a. het opstellen en herzien van het opleidingsprogramma;
  - b. het aanwijzen en begeleiden van docenten en het houden van toezicht op hun functioneren;
  - c. de erkenning van praktijkopleiders;
  - d. het toezicht houden op het verloop van de praktijkopleiding;
  - e. het beoordelen van de geschiktheid van aspirant-piog voor de opleiding;
  - f. het verlenen van ontheffingen van onderdelen van de opleiding of het examen overeenkomstig het daarvoor geldende landelijke vrijstellingsbeleid;
  - g. het bewaken, bevorderen en faciliteren van de studievoortgang van de piog;
  - h. het bewaken, in stand houden en bevorderen van de kwaliteit van de opleiding;
  - i. het zorgdragen voor een zodanige omvang van de opleidingsgroep en van de docent-piog-ratio, dat de gestelde doelen kunnen worden bereikt.
4. Bij de uitvoering van de in het derde lid genoemde taken conformeert de hoofdopleider zich aan de door de minister van VWS en het college vastgestelde eisen en voorwaarden ten aanzien van de inrichting van de opleiding, met inbegrip van supervisie en werkbegeleiding.
5. Bij het opstellen en herzien van het opleidingsprogramma betreft de hoofdopleider beschikbare evaluatiegegevens over de voorgaande periode en wint hij het advies in van de opleidingscommissie.
6. Bij het toezicht op het functioneren van docenten maakt de hoofdopleider gebruik van de resultaten van schriftelijke evaluaties van de piog van door de betreffende docenten verzorgde opleidingsonderdelen.
7. In het kader van het toezicht op het verloop van de praktijkopleiding draagt de hoofdopleider zorg voor:
  - a. beoordeling van het ingediende opleidingsplan;
  - b. jaarlijkse voortgangsgesprekken met de piog en diens praktijkopleider;
  - c. visitatie van de praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders, met een frequentie van ten minste één maal in vijf jaar.
8. De registratiecommissie of de hoofdopleider kunnen binnen de grenzen van hun bevoegdheden op grond van de van toepassing zijnde regelgeving nadere aanwijzingen geven met betrekking tot de praktijkopleiding en de taak en werkwijze van de praktijkopleidingsinstelling, de praktijkopleider en anderen die bij de praktijkopleiding betrokken zijn.
9. De waarnemend hoofdopleider treedt gedurende de afwezigheid van de hoofdopleider in diens taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

C.3. Algemene bepalingen voor de erkenning van praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders

1. Erkenning als praktijkopleidingsinstelling wordt op aanvraag van de instelling, eventueel als onderdeel van een samenwerkingsverband van instellingen, na advies van de hoofdopleider verleend door de registratiecommissie voor de betreffende opleiding bij de opleidingsinstelling waarmee de instelling, respectievelijk het samenwerkingsverband van instellingen samenwerkt.
2. Erkenning als praktijkopleider wordt verleend door de hoofdopleider, op aanvraag van de praktijkopleidingsinstelling waaraan de betreffende persoon verbonden is. De erkenning van een praktijkopleider vervalt bij beëindiging van het dienstverband van de betrokkene met de praktijkopleidingsinstelling.
3. Een aanvraag als bedoeld in het eerste of tweede lid gaat vergezeld van stukken waaruit blijkt dat voldaan is aan de in artikel C.4. en C.5., respectievelijk C.6., gestelde eisen en voorwaarden.
4. Erkenning als praktijkopleidingsinstelling, respectievelijk praktijkopleider wordt verleend voor onbepaalde tijd. Indien ten tijde van de aanvraag niet volledig wordt voldaan aan de eisen voor erkenning, kan de registratiecommissie respectievelijk de hoofdopleider besluiten tot voorlopige erkenning.
5. Een voorlopige erkenning wordt verleend voor een periode van ten hoogste twee jaar en kan ten hoogste eenmaal verlengd worden voor een periode van eveneens ten hoogste twee jaar. Aan een voorlopige erkenning kunnen aanvullende voorwaarden verbonden worden.
6. De erkenning van een praktijkopleidingsinstelling, respectievelijk praktijkopleider vervalt indien de betreffende instelling, respectievelijk opleider gedurende twee jaar niet daadwerkelijk betrokken is bij de betreffende opleiding.
7. De praktijkopleidingsinstelling, respectievelijk de praktijkopleider stelt de registratiecommissie of de hoofdopleider op de hoogte van alle veranderingen, die ertoe leiden dat niet langer aan de eisen en voorwaarden voor erkenning wordt voldaan.
8. De praktijkopleidingsinstellingen en de praktijkopleider verplichten zich mee te werken aan een visitatie als bedoeld in artikel C.2., zevende lid, onder c.
9. Indien de registratiecommissie of de hoofdopleider op basis van informatie van de praktijkopleidingsinstelling, respectievelijk de praktijkopleider, of op basis van een visitatie, of op basis van andere informatie tot de conclusie komt dat niet langer voldaan wordt aan de eisen en voorwaarden voor erkenning van de praktijkopleidingsinstelling of de praktijkopleider, kan de registratiecommissie respectievelijk de hoofdopleider besluiten tot intrekking van de erkenning van de praktijkopleidingsinstelling respectievelijk de praktijkopleider, dan wel omzetting ervan in een voorlopige erkenning, conform het bepaalde in het vierde lid.
10. Een besluit als bedoeld in het negende lid wordt niet genomen, dan nadat de praktijkopleidingsinstelling, respectievelijk de praktijkopleider van het voornemen hiertoe op de hoogte is gesteld, en in de gelegenheid is gesteld haar, respectievelijk zijn zienswijze hieromtrent aan de registratiecommissie respectievelijk de hoofdopleider kenbaar te maken.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

11. In het geval van intrekking van de erkenning van een praktijkopleider is de praktijkopleidingsinstelling gehouden in samenspraak met de hoofdopleider voorzieningen te treffen, waardoor de piog waarvoor deze praktijkopleider verantwoordelijkheid draagt, diens opleiding kan voortzetten.
12. In het geval van intrekking van de erkenning van de praktijkopleidingsinstelling kan de registratiecommissie besluiten dat de piog verbonden aan de betreffende instelling in de gelegenheid wordt gesteld diens opleiding aldaar af te ronden. Indien zij dit niet verantwoord acht, treft zij voorzieningen om de betreffende piog in de gelegenheid te stellen diens opleiding elders af te ronden.
13. De hoofdopleider stelt de registratiecommissie in kennis van alle verleende erkenningen als praktijkopleider, inclusief voorlopige erkenningen, alsmede van intrekkingen van erkenningen dan wel omzettingen van een erkenning in een voorlopige erkenning.
14. Tegen een besluit tot intrekking van de erkenning als praktijkopleidingsinstelling, respectievelijk praktijkopleider, dan wel een besluit tot omzetting van een dergelijke erkenning in een voorlopige erkenning kan bezwaar worden aangetekend bij de registratiecommissie. In dat geval wordt de inwerkingtreding van het besluit opgeschort tot het moment dat de registratiecommissie over het bezwaar heeft beslist.

C.4. De praktijkopleidingsinstelling

Om door de registratiecommissie erkend te worden als praktijkopleidingsinstelling voldoet de instelling aan de volgende eisen:

- a. is werkzaam op het terrein van de individuele (geestelijke) gezondheidszorg;
- b. heeft een samenwerkingsovereenkomst met de opleidingsinstelling;
- c. heeft een praktijkopleider die door de hoofdopleider namens de betreffende opleidingsinstelling als zodanig erkend is en is belast met de verantwoordelijkheid voor opzet, organisatie, evaluatie en beoordeling van de praktijkopleiding van de piog;
- d. borgt dat de praktijkopleider:
  - i. voldoende informatie heeft over het verloop van de opleiding, onder andere door geregeld contact met de werkbegeleider en de supervisor(en);
  - ii. de bevoegdheid heeft om in te grijpen in het werkproces van de piog, indien dit voor een goed verloop van de opleiding noodzakelijk is, en legt deze bevoegdheid van de praktijkopleider vast;
- e. heeft een professioneel systeem van verslaglegging en dossiervorming;
- f. is een instelling waaraan ten minste twee gezondheidszorgpsychologen zijn verbonden;
- g. biedt voldoende waarborgen voor de continuïteit van de praktijkopleidingsinstelling en van de praktijkopleiding;
- h. is bereid de aanwijzingen van de hoofdopleider en de registratiecommissie binnen de vigerende regelgeving en binnen hun bevoegdheid met betrekking tot aspecten van de opleiding op te volgen, waarbij de registratiecommissie beleid kan opstellen met betrekking tot de inhoud en de reikwijdte van voornoemde aanwijzingen;
- i. verklaart zich bereid zich te laten visiteren door of namens de registratiecommissie;

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

- j. realiseert een betaalde opleidingsplaats voor een of meer piogs, gekoppeld aan een leerarbeidsovereenkomst, dan wel een combinatie van een arbeidsovereenkomst en een leerarbeidsovereenkomst, voor de duur van de opleiding, zodanig dat de piog in staat is ten minste 2790 uur praktijkervaring op te doen, met inachtneming van de vigerende CAO bepalingen. In de overeenkomst is niet een minimum-maximum clause opgenomen en wordt de piog niet de mogelijkheid geboden, noch is deze verplicht zijn opleiding terug te verdienen door meer productie te maken;
- k. indien er geen sprake is van een (leer)arbeidsovereenkomst als bedoeld onder j., is de opleidingsplaats gekoppeld aan een door de hoofdopleider goed te keuren overeenkomst die borgt dat aan de onder j. bedoelde CAO en de opleidingseisen uit de AMvB en dit besluit wordt voldaan
- l. is bereid om in geval de hoofdopleider positief heeft besloten tot verlenging van de praktijktijd (ten gevolge van overmacht of herkansing), de leerarbeidsovereenkomst respectievelijk overeenkomst te verlengen;
- m. is verantwoordelijk voor de organisatie, verstrekking en financiering van supervisie en werkbegeleiding van de piog;
- n. stelt de piog in staat om:
  - i. de cursussen te volgen zoals geïmplementeerd in het theoretisch technische gedeelte van de opleiding en de daaruit volgende praktijkopdrachten;
  - ii. in werktijd supervisie te volgen en werkbegeleiding te ontvangen, met inachtneming van de door het college vastgestelde eisen met betrekking tot de inrichting hiervan en de taken en verantwoordelijkheden van de piog en de onderscheiden begeleiders;
  - iii. op een breed terrein ervaring op te doen waarbij sprake is van een differentiatie in werkzaamheden. Naast productiedoelstellingen van de instelling dienen de opleidingsdoelstellingen gewaarborgd te zijn. In elk geval moet de piog ervaring opdoen conform de opleidingsvereisten zoals vastgelegd in de AMvB en het Raamplan voor de opleiding als bedoeld in de Regeling;
  - iv. het in het cursorisch onderwijs geleerde in praktijk te brengen;
  - v. ervaring op te doen in multidisciplinair overleg, waarbij ten minste sprake is van deelname twee disciplines waaronder in ieder geval van een klinisch psycholoog, psychiater, huisarts of andere relevante medische discipline;
  - vi. zijn werk te doen geheel conform de vigerende gedragscodes en beroepsethiek;
- o. draagt er zorg voor dat de piog:
  - i. op de werkplek kan beschikken heeft over een handbibliotheek (eventueel in elektronische vorm) en een up-to-date testotheek met de meest gebruikelijke tests;
  - ii. toegang heeft tot een goed geoutilleerde vakbibliotheek
  - iii. een eigen werkplek heeft.
- p. draagt er zorg voor dat naast de praktijkopleider een plaatsvervangend opleider (BIG-geregistreerd gezondheidszorgpsycholoog) aanwezig is.
- q. draagt er zorg voor dat er geen contaminatie ontstaat tussen verschillende functies, rollen en taken binnen de praktijkopleiding, in het bijzonder dat:
  - de functie van praktijkopleider niet wordt gecombineerd met andere rollen binnen de opleiding, zoals supervisor. De praktijkopleider is niet de leidinggevende of directeur/praktijkhouder van de piog. In voorkomende gevallen kan de rol van praktijkopleider gecombineerd worden met die van werkbegeleider;

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

- de werkbegeleider niet de leidinggevende is van de piog. Een vraag om dispensatie van deze eis kan voorgelegd worden aan de hoofdopleider. Verder is de werkbegeleider niet gelijktijdig supervisor van de piog;
- de supervisor niet de leidinggevende is noch de werkbegeleider van de piog. Wel kan in voorkomende gevallen de werkbegeleider tevens de algemene supervisie geven.

C.5. Samenwerkingsverband

1. Voor generalistische basis GGZ-instellingen geldt naast de in artikel C.4. genoemde eisen, dat er sprake moet zijn van een regulier samenwerkingsverband met een gespecialiseerde GGZ-instelling of met een door de hoofdopleider vast te stellen daaraan gelijkwaardige instelling, en ten minste 25% van de opleidingstijd besteed dient te worden in die instelling.
2. Van laatstgenoemde eis kan de hoofdopleider dispensatie verlenen, indien aantoonbaar is dat de instelling op andere wijze voldoet aan alle algemene eisen die gesteld worden aan praktijkopleidingsinstellingen.

C.6. De praktijkopleider

1. De praktijkopleider voldoet in het kader van de opleiding aan de volgende eisen:
  - a. is ten minste vijf jaar geregistreerd als gezondheidszorgpsycholoog en heeft ten minste drie jaar fte werkervaring als zodanig;
  - b. heeft aantoonbare competenties op het gebied van begeleiding, verworven door ervaring of opleiding;
  - c. is werkzaam bij de praktijkopleidingsinstelling, bij voorkeur op basis van een arbeidsovereenkomst met een aanstellingsomvang van ten minste 0,5 fte;
  - d. is actief op het gebied van patiëntgebonden werkzaamheden voor gemiddeld ten minste 8 uur per week.
2. Over de rol van de praktijkopleider is expliciet ten minste vastgelegd:
  - a. diens verantwoordelijkheden conform dit besluit;
  - b. de tijd die deze hiervoor beschikbaar heeft;
  - c. diens bevoegdheid om in te grijpen door de lijn heen, indien het belang van de opleiding dit vereist;
  - d. diens toegang tot de leiding van de instelling, hetzij rechtstreeks, hetzij via de P-opleider.

C.7. De P-opleider

Voor een praktijkopleider die binnen de praktijkopleidingsinstelling de functie van P-opleider vervult gelden de volgende eisen in aanvulling op artikel C.6.:

- a. de rol van de P-opleider is vastgelegd in een functiebeschrijving met daarin (een verwijzing naar) profiel, taken en verantwoordelijkheden;
- b. de P-opleider is klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog;
- c. de P-opleider beschikt over aantoonbare competenties op het gebied van implementatie, kwaliteitsbewaking en -borging van psychologische BIG-opleidingen binnen een erkende praktijkopleidingsinstelling;
- d. de P-opleider heeft voldoende tijd beschikbaar om aan diens taken en verantwoordelijkheden te kunnen voldoen;

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

- e. de P-opleider stuurt de praktijkopleiders, werkbegeleiders en supervisors die betrokken zijn bij de onder hem ressorterende opleidingen functioneel aan en onderhoudt relevante interne en externe contacten;
- f. in het geval van knelpunten in de opleiding treedt de P-opleider hierover in overleg met de betreffende managementlaag of degene die op bestuurlijk niveau verantwoordelijk is voor de psychologische BIG-opleidingen of hoofdopleider;
- g. de P-opleider is verantwoordelijk voor de inhoudelijke selectie van kandidaten voor opleidingsplaatsen, indien er geen P-opleider is voert de praktijkopleider deze selectie uit;
- h. de P-opleider voert structureel werkoverleg over opleidingsgerelateerde zaken met degenen die op bestuurlijk of strategisch niveau verantwoordelijk zijn voor de psychologische BIG-opleidingen binnen de instelling;
- i. de P-opleider selecteert de supervisors, praktijkopleiders en de werkbegeleiders.

C.8. Dispensatie

- 1. Een hoofdopleider kan dispensatie verlenen van de in artikel B.3., B.4., en C.2., tweede lid bedoelde eisen met betrekking tot registratieduur en werkervaring van respectievelijk de supervisor, werkbegeleider en waarnemend hoofdopleider, indien deze van oordeel is dat betrokkene aantoonbaar beschikt over een niveau van functioneren dat overeenkomt met de gestelde eisen. Daarbij is het bereik van de dispensatie gespecificeerd.
- 2. De opleidingsinstelling houdt een administratie bij van verleende dispensaties, met daarin in elk geval de aanleiding en overwegingen die hebben geleid tot de dispensatie. De registratiecommissie heeft te allen tijde recht op inzage in dit register.

Hoofdstuk D. Slotbepalingen

D.1. Overgangsbepaling

- 1. Dit besluit is van toepassing op alle opleidingen die aanvangen op of na 1 januari 2018.
- 2. Voor opleidingen die zijn aangevangen voor 1 januari 2018 is het betreffende besluit van toepassing dat gold op 31 december 2017, waaronder in elk geval de besluiten genoemd in artikel D.2., onder a. tot en met e.
- 3. De piog die op 1 januari 2018 van dit besluit is ingeschreven in het opleidingsregister, wordt beschouwd als ingeschreven te zijn geweest in de opleidingsperiode die vooraf gaat aan 1 januari 2018.
- 4. Voor een visitatie in het kader van het toezicht door de registratiecommissie die plaatsvindt vóór 1 juli 2018 is het betreffende besluit van toepassing dat gold op 31 december 2017, waaronder in elk geval de besluiten genoemd in artikel D.2., onder a. tot en met e.

D.2. Intrekking

De volgende besluiten worden ingetrokken:

- a. Besluit Kwalificatie-eisen voor praktijkopleiders, werkbegeleiders en supervisors d.d. 17 juni 2012;
- b. Eisen voor hoofdopleiders en waarnemend hoofdopleiders d.d. 8 september 2009;
- c. Overige Eisen Kamer m.b.t. kwaliteit opleiding d.d. 8 september 2009;
- d. Eisen en desiderata praktijkopleidingsinstellingen en -plaatsen d.d. 2 oktober 2007;
- e. Besluit nadere regelgeving basisberoepen d.d. 8 november 2016

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

D.3. Bekendmaking

1. Op de website van de FGzPt (www.FgzPt.nl) wordt mededeling gedaan van de vaststelling en wijzigingen van dit besluit. Deze mededeling bevat ten minste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding ervan.
2. Naast de mededeling bedoeld in het eerste lid, wordt ook de integrale tekst van dit besluit op de website van de FGzPt geplaatst.

D. 4. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2018.
2. Indien de mededeling van de vaststelling van dit besluit op de website van de FGzPt, bedoeld in artikel D.3., eerste lid, wordt gedaan na 1 januari 2018, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van publicatie op voornoemde website, en werkt zij terug tot en met 1 januari 2018.

D.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit opleidingseisen Gezondheidszorgpsycholoog.

Prof. dr. M.J.H. Huibers
Voorzitter

Mr. A. Jannink
Secretaris

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

Toelichting algemeen

De gezondheidszorgpsycholoog is opgenomen als een van de basisberoepen in artikel 3 van de Wet BIG. In diezelfde wet wordt in artikel 24 het deskundigheidsgebied van de gezondheidszorgpsycholoog omschreven, en wel als volgt:

'Tot het gebied van deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog wordt gerekend het verrichten van psychologisch onderzoek, het beoordelen van de resultaten daarvan alsmede het toepassen van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen psychologische behandelingsmethoden ten aanzien van een persoon met het oog op diens gezondheidstoestand.'

In het Besluit gezondheidszorgpsycholoog (AMvB) heeft VWS vervolgens een aantal eisen beschreven die aan de opleiding en de opleidingsinstelling worden gesteld. Alhoewel zowel de omschrijving van de deskundigheid als de AMvB verouderd zijn en in de toekomst gewijzigd worden, vormen ze nog altijd de thans geldende regelgeving voor de gezondheidszorgpsycholoog en zijn dan ook de basis voor de nadere eisen die het CSGP aan de opleiding stelt.

Dit besluit vult dan ook de AMvB van de Minister van VWS aan en regelt met name de eisen voor de erkenning van opleiders en praktijkopleidingsinstellingen. De eisen omtrent (her)registratie en herintreding van gezondheidszorgpsychologen vallen hierbuiten en behoren tot de exclusieve taak van VWS en het CIBG.

Sinds het van kracht worden van het Besluit gezondheidszorgpsycholoog in 1998 heeft de toenmalige Kamer Gezondheidszorgpsycholoog een aantal regelingen opgesteld die betrekking hebben op de toetsing van de vooropleiding, vrijstellingen in de opleiding en kwalificatie-eisen van opleiders en praktijkopleidingsinstellingen.

Per 1 oktober 2015 is de regelgevende bevoegdheid van die Kamer Gezondheidszorgpsycholoog overgeheveld naar het CSGP van de FGzPt. De diverse besluiten zijn door het CSGP omgezet naar het onderhavige collegebesluit. Hierin is niet meegenomen het besluit inzake individuele vrijstellingen voor onderdelen van de opleiding, omdat het CSGP niet bevoegd is nadere regels te stellen t.a.v. vrijstellingen of ontheffingen.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk A. Algemene bepalingen

Artikel A.2. Aanvullende bepalingen

Het tweede lid is een aanvullende bepaling op artikel twee van de AMvB Besluit Psychotherapeut.

Hoofdstuk B Opleidingen

Algemeen

In de praktijkopleiding van gezondheidszorgpsychologen is sprake van intensieve begeleiding, waarbij verschillende functionarissen een rol spelen. Naast de praktijkopleider zijn dit de werkbegeleider(s) en de supervisor(en).

Voor de kwaliteit van de praktijkopleiding is het van groot belang dat deze praktijkbegeleiders voldoende gekwalificeerd zijn. De regels die in dit besluit zijn neergelegd zijn voor het overgrote deel ontleend aan het rapport van de Commissie Praktijkbegeleiding psychologische BIG-

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

opleidingen. In dit rapport wordt een eenduidig kader geformuleerd voor de eisen te stellen aan praktijkbegeleiders van de diverse psychologische BIG-opleidingen. Hiermee is beoogd een bijdrage te leveren aan de harmonisatie van eisen voor de verschillende opleidingen.

Uitgangspunt voor de voorgestelde kwalificaties vormen de taken en rollen van de verschillende praktijkbegeleiders, zoals omschreven in de uitgave Taken en verantwoordelijkheden in de praktijkopleiding tot gezondheidszorgpsycholoog en gezondheidszorgpsycholoog-specialist (2008). Het streven is na vaststelling van de kwalificatie-eisen door de verschillende regelgevende organen een nieuwe editie van deze uitgave samen te stellen, waarin de kwalificatie-eisen voor de verschillende opleidingen zijn opgenomen.

Van belang voor alle functionarissen is, dat zij over voldoende ervaring in het vakgebied beschikken. Deze vereiste ervaring is geoperationaliseerd in termen van aantal jaren registratie en werkervaring. Aansluitend bij de bestaande praktijk is als uitgangspunt gekozen voor het aantal jaar dat men geregistreerd is voor het betreffende beroep. Dit garandeert een minimumniveau van senioriteit.

Daarenboven is het uiteraard van belang dat betrokkene het vak in voldoende mate daadwerkelijk heeft uitgeoefend. Hiertoe dient de werkervaringseis.

B.5. Werkbegeleider

De werkbegeleiding kan verdeeld zijn over verschillende personen (duo-werkbegeleiding). Elk van de afzonderlijke werkbegeleiders moet hierbij aan de kwalificatie-eisen voldoen.

De werkbegeleiders dienen gezamenlijk aan de eis ten aanzien van aanwezigheid te voldoen, dat wil zeggen: ervoor zorg te dragen dat minstens gedurende de helft van de werktijd van de piog een van hen op locatie aanwezig is.

Een belangrijk punt van aandacht is de aanwezigheid van de werkbegeleider. De werkbegeleider is onder andere verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg die de piog verleent, bewaakt het professioneel functioneren van de piog, en dient beschikbaar te zijn als voor consultatie. Dit vereist dat de werkbegeleider zicht heeft op en weet heeft van de inhoudelijke werkzaamheden van de piog. De verantwoordelijkheid van de werkbegeleider houdt ook in dat deze in tuchtrechtelijke zin verantwoordelijk is voor zover deze een actieve rol heeft gehad bij de individuele behandeling. Deze verantwoordelijkheid geldt dan ook voor andere betrokkenen.

Met een werkeenheid wordt bedoeld het team waarmee de piog direct samenwerkt.

Hoofdstuk C.

Artikel C.4. De praktijkopleidingsinstelling

De minimum maximum clause betreft een clause waarin een arbeidsomvang van een minimum en een maximum aantal uren is opgenomen.

C.6. Praktijkopleider

Overwogen is of voor praktijkopleiders binnen de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog registratie als specialist een eis of desideratum is. Het college meent dat dit niet op zijn plaats is. Het beroep van gezondheidszorgpsycholoog is een zelfstandig beroep, slechts een deel van de beroepsbeoefenaren is tevens specialist, en men kan uitstekend geschikt zijn als praktijkopleider zonder de specialistenstatus te bezitten. Voor de P-opleider meent het college dat dit anders is en dat deze wel een specialist moet zijn.

Het college acht het van belang dat praktijkopleiders een deel van hun tijd zelf werkzaam zijn in

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

de patiëntenzorg. In aansluiting op de omschrijving in het besluit specialisme klinische psychologie kan hierbij onder patiëntgebonden werkzaamheden worden verstaan: werkzaamheden welke direct of indirect betrekking hebben op de patiëntenzorg. Naast directe patiëntenzorg worden hiertoe gerekend mediërende vormen van patiëntenzorg, patiëntenbesprekingen, patiëntgebonden consultatie en het geven van supervisie en werkbegeleiding over patiëntenzorg, alsmede het geven van leertherapie.

C.8. Dispensatie

In individuele gevallen kan het verantwoord zijn af te wijken van de eisen die worden gesteld aan begeleiders in de opleiding, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de begeleiding. Daartoe is een dispensatieregeling geformuleerd. Deze beperkt zich tot de kwalificatie-eisen aan begeleiders. De eisen met betrekking tot hun functioneren (bijv. aanwezigheid binnen de werkeenheid) komen dus niet in aanmerking voor dispensatie.

Eerste lid: de vereiste specificatie van het bereik van de dispensatie betreft bijvoorbeeld het domein (met als voorbeeld: "alleen supervisie over behandeling van kinderen en jeugdigen") en de looptijd (met als voorbeeld: "voor de duur van één supervisierEEKS").

Derde lid: Van belang is dat dispensaties gedocumenteerd worden, zodat de registratiecommissie zich een oordeel kan vormen over de frequentie van dispensaties en de gronden ervoor. Hierbij is gekozen voor een jaarlijkse rapportage door de opleidingsinstellingen aan de registratiecommissie.